Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina (pl) is onlangs gewijzigd.

Pools

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Soorten juridische beroepen

Polen

Op deze pagina vindt u een overzicht van de juridische beroepen in Polen.

Er bestaat geen officiële vertaling in de door u gewenste taal.
U kunt van deze tekst wel een automatische vertaling raadplegen. Let op: zo'n automatische vertaling dient alleen ter informatie. De beheerder van deze website kan niet instaan voor de kwaliteit van die vertaling.
-----Nederlands-----BulgaarsSpaansTsjechischDeensDuitsEstsGrieksEngelsFransKroatischItaliaansLetsLitouws
HongaarsMalteesPortugeesRoemeensSlowaaksSloveensFinsZweeds

Openbare aanklagers

Organisatie

In de hieronder beschreven structuur wordt een overzicht gegeven van het Openbaar Ministerie en andere relevante diensten uit hoofde van de wet van 9 oktober 2009.

Het Openbaar Ministerie van Polen omvat:

de procureur-generaal;

openbare aanklagers van de algemene afdelingen binnen het Openbaar Ministerie en militaire openbare aanklagers die verantwoording verschuldigd zijn aan de procureur-generaal;

openbare aanklagers van het Nationaal Herdenkingsinstituut en de Commissie voor de vervolging van misdaden tegen de Poolse natie.

De procureur-generaal, die aan de top van het Openbaar Ministerie staat, wordt door de president van Polen aangesteld na een selectie uit een shortlist van kandidaten op voordracht van de Nationale Raad voor de Rechtspraak en de Nationale Raad van Openbare Aanklagers. De procureur-generaal bezorgt de premier jaarverslagen over de activiteiten van het Openbaar Ministerie. De algemene en militaire openbare aanklagers worden door de procureur-generaal aangesteld na een selectie uit een shortlist van kandidaten op voorstel van de Nationale Raad van Openbare Aanklagers.

De algemene diensten van het Openbaar Ministerie zijn onderverdeeld in **vier niveaus**:

het parket -generaal;

het parket van de beroepshoven;

het parket van de regionale rechtbanken;

het parket van de districtsrechtbanken.

De militaire diensten van het Openbaar Ministerie zijn onderverdeeld in drie niveaus:

het hoogste militaire parket;

het militaire parket op districtsniveau;

het militaire parket van het garnizoen.

De organisatie van de openbare aanklagers van het Nationaal Herdenkingsinstituut en de Commissie voor de vervolging van misdaden tegen de Poolse natie bestaat uit de volgende diensten:

de Commissie voor de vervolging van misdaden tegen de Poolse natie;

de diensten van de Commissie voor de vervolging van misdaden tegen de Poolse natie;

de onderzoekscommissie;

de diensten van de onderzoekscommissie.

In het Poolse recht wordt een onderscheid gemaakt tussen openbare aanklagers die door de procureur-generaal zijn aangesteld en particuliere aanklagers die partij zijn in een strafrechtelijke procedure, en die, overeenkomstig de regels voor de procesvoering, openbare aanklagers mogen bijstaan in hun werk.

Het Poolse recht voorziet in verschillende beroepsverenigingen. Het gaat onder meer om de Raad van Openbare Aanklagers van het parket van de procureur-generaal, vergaderingen en raden bij *het parket van de beroepshoven.* Dit zijn echter strikt interne en organisatorische organen; zij hebben geen websites en bieden geen elektronische diensten.

Voor meer informatie over het Openbaar Ministerie in Polen raadpleeg de website van het parket van de procureur-generaal.

Taken en bevoegdheden van het Openbaar Ministerie:

De belangrijkste taken van het Openbaar Ministerie zijn onder meer **wetshandhaving en toezicht op de vervolging van strafbare feiten**.

Het takenpakket van openbare aanklagers omvat met name:

strafrechtelijke vooronderzoeken instellen en controleren;

de rol van openbare aanklager op zich nemen in het strafproces;

civielrechtelijke en strafrechtelijke zaken instellen, verzoeken indienen en deelnemen aan de gerechtelijke procedures in civiele en arbeidsrechtelijke zaken, en in socialezekerheidszaken, ter bescherming van de rechtsstaat, het openbaar belang en het eigendom of de rechten van burgers;

de wettelijk voorgeschreven maatregelen treffen met het oog op de juiste en uniforme toepassing van het recht;

onderzoek verrichten op het gebied van criminaliteit en de beheersing en preventie daarvan;

het verzamelen, verwerken en analyseren van gegevens uit onderzoek dat door de openbare aanklager zelf of onder diens toezicht wordt verricht;

samenwerken met overheden aan de preventie van criminaliteit en andere wetsovertredingen;

samenwerken en deelnemen aan procedures op het gebied van wetshandhaving en criminaliteitspreventie die door internationale instanties worden gecoördineerd.

Rechten en plichten van openbare aanklagers:

Openbare aanklagers zijn verplicht om binnen het wettelijke kader te handelen, in overeenstemming met het beginsel van onpartijdigheid en gelijke behandeling van alle burgers. Ze voeren hun officiële taken uit op een onafhankelijke manier, ongeacht de hiërarchische organisatie van het Openbaar Ministerie. De aanklagers mogen zich niet inlaten met politiek of ander werk verrichten en zijn verplicht om hun vaardigheden voortdurend te verbeteren.
Openbare aanklagers behandelen hoofdzakelijk strafzaken. In sommige gevallen kunnen zij echter bij civiele zaken betrokken worden, voornamelijk bij de vaststelling van het vaderschap, beëindiging van ouderlijke rechten of handelingsonbekwaamheid en bij bestuursrechtelijke zaken die gewoonlijk verband houden met nalatenschap- of bouwwetgeving. In ieder regionaal parket is er een openbare aanklager die is gespecialiseerd in de internationale samenwerking in strafzaken.

Gewone rechtbanken

Organisatie

De gewone rechtbanken in Polen zijn:
districtsrechtbanken;
regionale rechtbanken;
beroepshoven.
Gewone rechtbanken spreken recht (in zaken die buiten de jurisdictie vallen van de administratieve of militaire rechtbanken en het Hooggerechtshof) en voeren taken met uit betrekking tot justitie die hun door de wet worden toegekend. Het Hooggerechtshof ziet erop toe dat de beslissingen van de rechtbanken in overeenstemming zijn met het recht.
Districtsrechtbanken zijn bevoegd voor één of meerdere gemeenten (indien gerechtvaardigd kunnen verscheidene rechtbanken binnen één gemeente bevoegd zijn, bijvoorbeeld in de grote steden).
De regionale rechtbank is de beroepsinstantie voor de districtsrechtbanken en in specifieke gevallen ook de rechtbank van eerste aanleg. Deze rechtbank is bevoegd voor ten minste twee districtsrechtbanken (het administratieve rechtsgebied van de rechtbank).
Wanneer een zaak in eerste instantie wordt behandeld door de regionale rechtbank, wordt het beroep behandeld door het beroepshof. Deze rechtbank is bevoegd voor ten minste twee regionale rechtbanken (haar jurisdictie in hoger beroep).
Een rechtbank wordt voorgezeten door de rechter-voorzitter. Hij/zij wordt benoemd voor een vaste termijn (vier jaar in districtsrechtbanken en zes jaar in de regionale rechtbanken en beroepshoven).

Juridische beroepen in de rechtbanken

In Polen spreken de gewone rechters recht (in zaken die buiten de jurisdictie vallen van de administratieve of militaire rechtbanken en het Hooggerechtshof) en voeren zij taken uit met betrekking tot justitie die hun door de wet worden toegekend. Rechtspreken is de exclusieve bevoegdheid van rechters, terwijl andere taken die betrekking hebben op justitie en geen rechtspraak inhouden, worden uitgevoerd door justitieel personeel en senior justitieel personeel (de taken kunnen evenwel ook worden uitgevoerd door rechters als het justitieel personeel dit niet kan doen).

Rechters

In het Poolse recht wordt een onderscheid gemaakt tussen **beroepsrechters** en **lekenrechters**.
Rechters voeren taken uit die betrekking hebben op het rechtspreken. Zij worden op voorstel van de Nationale Raad voor de Rechtspraak voor onbepaalde tijd benoemd door de president van de Republiek.
Zij werken onafhankelijk en zijn alleen onderworpen aan de grondwet en de wet.
De onafhankelijkheid van de rechtbanken en rechters wordt gewaarborgd door de **Nationale Raad voor de Rechtspraak**, een grondwettelijk orgaan.
De onafhankelijkheid van rechters wordt gewaarborgd door de gerechtelijke immuniteit en de ambtszekerheid, zoals vastgelegd in de grondwet.
Rechters zijn onderworpen aan tuchtmaatregelen voor alle inbreuken op de beroepsplicht. Tuchtzaken ten aanzien van rechters worden in eerste aanleg door de beroepshoven behandeld, en in tweede aanleg door het Hooggerechtshof.

Lekenrechters

De rol die lekenrechters hebben met betrekking tot het rechtspraak is vastgelegd in de Poolse grondwet. Lekenrechters zijn onafhankelijk en zijn net als beroepsrechters alleen onderworpen aan de grondwet en de wet. Ze hebben dezelfde rechten als rechters bij het oplossen van zaken. In tegenstelling tot beroepsrechters mogen lekenrechters echter geen proces of zitting voorzitten, of (in principe) geen taken uitvoeren buiten een proces.
Zowel in burgerlijke als in strafrechtelijke procedures vinden, in de regel, hoorzittingen plaats voor een enkele rechter, dat wil zeggen zonder dat er lekenrechters bij betrokken worden. Beide wetten betreffende deze twee soorten procedures voorzien echter in categorieën zaken die mede door lekenrechters worden behandeld, gelet op het maatschappelijke belang ervan.
Lekenrechters worden benoemd door de gemeenteraden die bevoegd zijn binnen het rechtsgebied van de rechtbanken. Zij hebben een mandaat van vier jaar.

Justitieel personeel

Justitieel personeel wordt tewerkgesteld in de regionale en districtsrechtbanken om taken uit te voeren die betrekking hebben op justitie en waarin de wet voorziet. Justitieel personeel wordt benoemd met ingang van de aanstellingsdatum die is aangeduid op de aanstellingsdocumenten. Het wordt benoemd door de voorzitter van het beroepshof.
In burgerlijke procedures maakt het justitieel personeel gebruik van de bevoegdheden van de rechtbank binnen het kader van de taken die aan dat personeel werden toegewezen, tenzij wettelijk anders bepaald. In procedures met betrekking tot strafzaken, kleine vergrijpen en fiscale delicten is justitieel personeel echter bevoegd om aanbevelingen te doen en, in de gevallen die wettelijk vastgelegd zijn, beslissingen en bevelen te geven.
Justitieel personeel is personeel van de rechtbanken dat bevoegd is om namens de rechtbank en binnen hun bevoegdheden taken uit te voeren die verband houden met justitie. In het kader van zijn bevoegdheden treedt justitieel personeel onafhankelijk op ten aanzien van de inhoud van rechterlijke beslissingen en bevelen waarin de wet voorziet. Deze onafhankelijkheid betekent dat de gerechtelijke werkzaamheden van dat personeel organisatorisch en functioneel gescheiden zijn van die van andere instanties, om ervoor te zorgen dat het de wettelijk vastgestelde taken op een onafhankelijke manier uitvoert.

Informatieblad over justitieel personeel. PDF (374 Kb) en

Justitieassistenten

De taken die justitieassistenten verrichten in de rechtbank gebeuren ter voorbereiding van zittingen en om de goede interne werking van de rechtbank te verzekeren (met betrekking tot de rechtspraak en andere werkzaamheden die verband houden met justitie). De kandidaten worden geselecteerd op basis van een vergelijkend onderzoek.

Informatieblad over justitieassistenten. PDF (374 Kb) en

Gerechtssecretarissen

Gerechtssecretarissen zijn werkzaam in alle gewone rechtbanken en verrichten administratieve taken voor de rechtbank die niet zijn voorbehouden aan andere beroepsgroepen, bijvoorbeeld notuleren bij hoorzittingen, rechters bijstaan en het secretariaat van de rechtbank organiseren. Hun rechten, plichten en arbeidsvoorwaarden worden bepaald door de wet betreffende het justitioneel personeel en door het parket. De kandidaten worden geselecteerd op basis van een vergelijkend onderzoek.

Informatieblad over justitioneel personeel. PDF (379 Kb) en

Organisatie van de juridische beroepen

Advocaten

Advocaten in Polen verlenen juridische diensten in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van de burger. Zij verlenen rechtsbijstand en stellen juridische adviezen op. Daarnaast garanderen ze vertegenwoordiging aan partijen in strafzaken, civiele zaken, familie- en jeugdzaken en zaken op het gebied van arbeids- en socialezekerheidsrecht, en in procedures voor het Administratief Gerechtshof.

Er bestaat geen officiële beroepsspecialisatie in Polen: elke advocaat mag zijn eigen interessegebied kiezen. Omdat het Poolse recht echter financieel achtergestelde partijen rechtsbijstand garandeert van een door de staat aangestelde raadsman, moet een advocaat in staat zijn om juridische diensten te bieden in verschillende rechtsgebieden.

Er zijn **24 regionale raden van de Orde van Advocaten** en een **Poolse raad van de Orde van Advocaten** op landelijk niveau. Deze beroepsorganen zijn verantwoordelijk voor de vertegenwoordiging en bescherming van de beroepsrechten van advocaten, de verbetering van hun beroepsbekwaamheden, het geven van trainingen aan stagiairs en de vaststelling, bevordering en handhaving van gedrags- en beroepsregels.

Juridische databanken

Raadpleeg voor meer informatie de website van de Poolse raad van de Orde van Advocaten.

Juridisch adviseurs

Juridisch adviseurs verlenen juridische diensten aan vennootschappen, andere bedrijven, organisatie-eenheden en natuurlijke personen. Zij bieden rechtsbijstand en bereiden juridische adviezen voor. In tegenstelling tot advocaten kunnen zij werknemer zijn van andere partijen. Sinds 1 juli 2015 genieten advocaten en juridisch adviseurs dezelfde procedurele rechten. Juridisch adviseurs kunnen fungeren als raadsman voor de verdediging in strafprocedures, tenzij zij werknemer zijn van andere partijen. Ze kunnen ook optreden in gevallen van kleine overtredingen en fungeren als raadsman van de verdediging in tuchtprocedures.

De beroepsvereniging van juridisch adviseurs bestaat uit 19 **regionale Kamers van Juridisch Adviseurs** en de **Nationale Kamer van Juridisch Adviseurs** die op nationaal niveau werkt. Deze beroepsverenigingen zijn verantwoordelijk voor het vertegenwoordigen en beschermen van de professionele rechten van juridisch adviseurs, de ontwikkeling van hun professionele vaardigheden, het geven van trainingen aan stagiairs en de vaststelling, de bevordering en handhaving van de regels van professioneel gedrag.

Juridische databanken

U vindt meer informatie op de website van de Nationale Kamer van Juridisch Adviseurs.

Notarissen

Organisatie

De minister van Justitie benoemt notarissen en bepaalt hun bevoegdheden op basis van een verzoek van de betrokkene en na overleg met de raad van de desbetreffende Kamer van Notarissen. De minister van Justitie is ook bevoegd om notarissen te ontslaan.

De minister van Justitie houdt een register van de bevoegdheden van de notarissen en bepaalt de maximale tarieven voor notariële transacties.

Notarissen vormen een professionele vereniging van 11 **notariële kamers** en de **Nationale Kamer van Notarissen**.

Rol en verantwoordelijkheden

Notarissen zijn aangesteld om transacties uit te voeren waarvoor een notariële akte (bijv. overdracht van het eigendomsrecht) vereist is, of in gevallen waarin de partijen hiervoor kiezen.

Het notariaat is een vertrouwensberoep. Notarissen zijn vertrouwenspersonen die handelen voor de rekening van de staat en zijn verplicht om de veiligheid van transacties van onroerende goederen te garanderen,

Zij verrichten de volgende notariële taken: notariële akten, erfrechtverklaringen en andere certificaten opstellen, certificaten indienen, notuleren, protesten inzake promesses en cheques opstellen, contant geld, waardepapieren, documenten en gegevens op een drager bewaren, vermeldingen in documenten maken en kopieën en uittreksels van documenten maken, akten, verklaringen en andere documenten opstellen op verzoek van de partijen en andere activiteiten uitvoeren in het kader van afzonderlijke bepalingen.

Notariële transacties verricht door een notaris in overeenstemming met de wet worden beschouwd als officiële documenten.

Notarissen verrichten hun activiteiten in individuele notariskantoren. Een notaris mag slechts één kantoor leiden, terwijl een aantal notarissen gezamenlijk een kantoor kunnen leiden in overeenstemming met de regels voor civielrechtelijke partnerschappen. In dat geval voert iedere notaris echter zijn taken voor eigen rekening uit en draagt hij de verantwoordelijkheid voor de transacties die hij heeft verricht.

Juridische databanken

U vindt meer informatie op de website van de Nationale Kamer van Notarissen (niet beschikbaar in het Engels).

Andere juridische beroepen

Het Poolse recht voorziet in de volgende juridische beroepen: g**erechtsdeurwaarders**.

Gerechtsdeurwaarders

Naar Pools recht zorgen deurwaarders voor gerechtelijke tenuitvoerlegging. Ze hebben ook de status van ambtenaar, omdat die status alleen al voldoende legitimiteit geeft voor de taken die zij uitvoeren. Die taken hebben in grote mate betrekking op de burgerlijke rechten en vrijheden. Dit zijn in de eerste plaats dwangmaatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen en de toepassing van het grondwettelijke recht op een eerlijk proces. Gerechtsdeurwaarders zijn onder andere bevoegd voor de uitvoering van handhavingsprocedures in civiele zaken.

Deurwaarders worden benoemd door de minister van Justitie uit een shortlist van kandidaten die voldoen aan de voorwaarden van de wet inzake gerechtsdeurwaarders en tenuitvoerlegging, i.e. beschikken over een rechtendiploma, de voltooiing van een stage, slagen voor het examen voor deurwaarder en een proeftijd van ten minste twee jaar als kandidaat-deurwaarder doorlopen.

Het toezicht op deurwaarders wordt uitgevoerd door de minister van Justitie en de voorzitter van de rechtbanken waar de deurwaarder zijn activiteiten uitvoert en door de **Nationale Raad van Gerechtsdeurwaarder**s en **de raden van de Kamers van Deurwaarders**.

U vindt ook meer informatie op de websites van de het ministerie van Justitie en de Kamer van Gerechtsdeurwaarders

Organisaties die pro bono (gratis) juridische diensten aanbieden

Heel wat organisaties verlenen gratis juridische bijstand in Polen, waaronder:

'**Blue Line**', die handelt onder de auspiciën van het ministerie van Familie, Arbeid en Sociaal beleid, en zich inzet om huiselijk geweld te bestrijden. U vindt meer informatie op de website van Blue Line, of u belt naar het nummer: +48 22 668 70 00;

Bij de **Rechtswinkel** kunt u ook terecht voor gratis juridisch advies. Deze organisatie werkt met studenten die lid zijn van verenigingen die verbonden zijn aan de rechtsfaculteiten van alle grote universiteiten in Polen.

Laatste update: 29/11/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.